NYHETSBREV • NR 4/2010

Kåldolmens dag 30 november

– Karl XII var mycket öppen för influenser utifrån och skulle nog ha blivit bestört om han vetat att han skulle bli symbol för en trångsynt nationalism, sa Herman Lindqvist på Kåldolmens dag i Kungsträdgården den 30 november.

Kåldolmens dag var ursprungligen ett initiativ från några enskilda personer, som fick bred uppslutning av religiösa och kulturella organisationer, bland annat Judiska församlingen, Islamiska förbundet, ABF och Sveriges hembygdsförbund. Centrum för religionsdialog bjöd på kyrkkaffe med hjälp av S:t Jacobs kyrkas vänner.

Kåldolmens dag, som är tänkt att bli ett återkommande evenemang, är en manifestation för det mångbottnade svenska kulturarvet. Karl XII tillbringade lång tid i Turkiet och fascinerades av den turkiska kulturen. Så blev den turkiska vinbladsdolman den svenska kåldolmen. Kaffet är en annan del av vår matkultur som vi fått från den muslimska världen.

500 personer samlades i Kungsträdgården för att lyssna till tal av, förutom Herman Lindqvist, Göran Rosenberg, Barni Nor och Edna Eriksson. Talen varvades med folkmusik och militärmarscher ”alla turca” från 1700-talet. Temat var rörlighet, möten och öppenhet. ■

FOTO: HELENE EGNELL

Karoliner från Norrtelge compagnie tågade upp på scenen till ackompanjemang av en turkisk-inspirerad militärmarsch från 1700-talet, och sköt sedan salut med musköter.

På gång

Eftermiddagste-ologi

16 FEBRUARI KL 16-18
PÅ CENTRUM FÖR RELIGIONSDIALOG

Anna Karin Hammar, teologie doktor och stiftsadjunkt för själavård i Uppsala stift, talar utifrån sin avhandling om dopet om *Ett enda vatten och en enda mänsklighet – dopteologi i ett mångreligiöst samhälle.*

Anmälan senast 9 februari via Stockholms stifts hemsida www.stockholmsstift.se/kursanmalan eller till Helene Egnell, 08-508 940 09.

Max 12 deltagare, först till kvarn...

Dynamik och dynamit i religionsmötet V

1 MARS KL 9-16
I VÅRBY GÅRDS KYRKA, VÅRBY ALLÉ 5

Så skapar vi goda möten över religionsgränserna! Centrum för religionsdialog bjuder in till en dag för samtal om erfarenheter av religionsmöten. I samtalet deltar medarbetare från Landskrona församling och Diakonicentrum i Örebro, där man arbetat konstruktivt med religionsdialog.

Medverkande. Carina Brink och Eva-Lotta Grantén, präster i Landskrona församling, Eva Neander, projektledare Kulturmöten vid Diakonicentrum i Örebro. Avgift: 150 kronor inkl. lunch.

Anmälan senast 22 februari via Stockholms stifts hemsida www.stockholmsstift.se/kursanmalan eller till Helene Egnell, 08-508 940 09.

Eftermiddagsteologi

16 MARS KL 16-18
PÅ CENTRUM FÖR RELIGIONSDIALOG

Maria Kjellsdotter Rydinger berättar om ett nytt andligt landskap utifrån sin magisteruppsats *Andlighet och religion på Fryshuset.*

Anmälan senast 9 mars via Stockholms stifts hemsida, www.stockholmsstift.se/kursanmalan, *eller till* Helene Egnell, 08-508 940 09.

Max 12 deltagare, först till kvarn...

Krister Stendahl Memorial Lecture

Rabbin David Rosen från Israel höll den andra föreläsningen till Krister Stendahls minne i en fullsatt Storkyrkosal den 8 november. Rubriken för hans föredrag var ”Is Religion the Problem or the Solution – Especially in the Middle East?”.

Judiska lärde har sagt att religionen kan vara både ett livselixir och ett dödselixir, beroende på hur den används – det är vår sak att se till att den leder till liv. David Rosen framhöll att om inte religionen tas in i fredsförhandlingar som en del av lösningen, så kommer den att bli en del av problemet. Föreläsningen finns att ladda ned från vår hemsida. ■

FOTO: HELENE EGNELL

David Rosen

Att be med och för varandra

Bönen har stått i fokus under hösten – närmare bestämt frågorna *Kan vi be tillsammans* och *Ber vi till samma Gud*?

Kan vi be tillsammans?

Den frågan präglade en kursdag i Botkyrka, då vi fick lära oss om islams bönetraditioner av imamen Mohammad Muslim, och om buddhistisk meditation av munken Bhante Pannaratana. Besök i moskén i Hallunda och i Bhantes tempel i Alby ingick också.

FOTO: HELENE EGNELL

Dominikansyster Katrin Åmell ledde ett avslutande samtal om frågorna kring gemensam bön över religionsgränserna.

Det som gjorde stort intryck på deltagarna var hur mångfacetterad den muslimska bönen är – det är inte alls bara den formaliserade *salat*-bönen som utförs fem ger om dagen, utan här finns många former av bön som vi känner igen från kristen tradition. Hjärtats bön, och bön/meditation i andningens rytm är också något som förenar alla tre trostraditionerna.

På frågan om vi kan be tillsammans gav Mohammad Muslim det förlösande svaret: ”Sätt det här gänget i en båt och borra ett hål i botten, så ska ni få se på gemensam bön!” Med andra ord: ibland inte bara kan vi, utan måste vi be tillsammans.

Ber vi till samma Gud?

Svaret på den frågan är förstås avgörande för om vi ska kunna be tillsammans. Det var ämnet för en samtalskväll i Storkyrkosalen mellan företrädare för buddhism, islam, judendom och kristendom, ett samtal som blev alltför dynamiskt och mångbottnat för att kunna sammanfattas på några rader. Att det, trots våra olika gudsbilder – eller brist på gudsbilder – är samma transcendenta verklighet vi sträcker oss mot i bön och meditation var dock alla ense om.

Gemensam bön

Hösten har också erbjudit olika tillfällen till gemensam bön. Inför valdagen blev Göteborgs interreligiösa råd tillfrågade av kommunen om de inte kunde skriva en gemensam bön. Så skedde, och denna bön bads i kyrkor, moskéer och synagoga på valsöndagen.

Vi kan också be för varandra. I Skäggetorps församling i Linköping har man bestämt sig för att i söndagens förbön be för de andra trosbekännare som samlas inom församlingens gränser, nämligen muslimer och buddhister. Vi återger bönen nedan, till inspiration för församlingar som vill göra något liknande. ■

”

Vi tänder ett ljus för Sverige. Vi ber för alla förtroendevalda i riksdag, regering och runt om i landets alla kommuner. Tack för vår demokrati och hjälp oss att aldrig kompromissa om alla människors lika värde oavsett etnisk bakgrund, sexualitet, kön eller religion. Förbarma dig över alla som känner oro inför det annorlunda och främmande.

Tack för att Du hör vår bön
och möter oss med kärlek

Vi tänder ett ljus och ber för din församling i Skäggetorp. Tack för alla som bor, arbetar och vistas här. Tack för alla som ber och hoppas. Tack för den oerhörda mångfald som finns här mitt ibland oss. Vi ber för muslimer, kristna, buddister och människor av annan tro som bor här. (paus) Hjälp oss att hitta goda konstruktiva former för dialog och ökad förståelse i vår stadsdel.

Tack för att Du hör vår bön
och möter oss med kärlek.

”

Bön från Skäggetorps församling

Legenden om den frågvise pojken

Denna legend från den judiska chassidiska traditionen har vi fått av Henrik Larsson, projektledare på Guds hus i Fisksätra

En pojke föddes i en liten fattig oansenlig by. Folket förstod snart att det var något extra med honom för han lärde sig fort, tänkte snabbt och var ständigt full av frågor. Han kunde gå runt och undra: Hur kan kor göra mjölk av gräs? Hur vet solen när den ska gå upp och ner? Hur kommer en kyckling in i ägget?

Byn, som inte många kände till, såg en chans att bli omtalad och respekterad för pojken kunde ju bli något stort. Det fanns ingen skola i byn men man satte honom i skola i grannstaden där en rabbin lärde barnen läsa, skriva och räkna. Det ingick självklart undervisning i den Heliga tron och de Heliga skrifterna.

Pojken sög i sig allt men kontakten med den Heliga läran bara ökade hans frågvishet. Nu bombarderades rabbinen med: Hur kan Gud finnas överallt? Vad är det för mening med Livet? Varför måste människor lida? Hur är livet efter döden?

När inte rabbinens försök till svar stoppade frågvisheten förstod han att någon ännu mer lärd var tvungen att ta vid. Den lärdaste man rabbinen kände till var överrabbinen i huvudstaden som också var professor på universitet. Pojken skickades i lära hos honom men historien upprepade sig. Frågorna om Guds Evighet? Lidandet och kärlekens gåtor? Det Heligas kroppslöshet? och mycket annat fick även honom att ge upp.

Nu kände överrabbinen till en vis och klok gammal rabbin som levt som eremit i en skogshydda i 20 år. Kanske kunde denne gamle man svara på pojkens frågor. Han gav pojken en beskrivning av vägen och skickade honom dit. Efter dagar av vandring i skog och över berg stod pojken en dag framför den enkla hyddan i en glänta i skogen. Han knackade på.

Inne i halvmörkret satt en mycket gammal skäggig man vid ett enkelt bord. Han bjöd pojken att sitta ner och frågade vad som föranledde denna långa vandring för ett besök.

Pojken som varit tyst i flera dagar började genast ställa frågor: Var fanns Gud innan skapelsen? Vad är meningen med livet? Hur är livet efter döden? Vad är lidandets mening?

Han hann inte längre innan den gamle rabbinen strök näven i bordet så det small och reste sig upp. Så röt han till pojken: Här kommer du med alla dessa fantastiska frågor! Och så vill du byta dom mot svar?! Vet du inte att det är just dessa frågor som förenar oss människor? Det är svaren som skiljer oss åt! ■

Centrum för religionsdialog i Stockholms stift

Verkar för samarbete och goda relationer mellan kristna och människor av annan tro genom att:

- **Stötta och inspirera till religionsmötesprojekt i Svenska kyrkans församlingar**
- **Erbjuda kurser, samtalskvällar och dialoggrupper**
- **Förmedla kunskap, kontakter, litteratur m m**
- **Reflektera teologiskt över erfarenheter av religionsmöte**

Prenumerera på Nyhetsbrevet

Läs nyheter och information från Centrum för religionsdialog.
Nyhetsbrevet distribueras digitalt 4 ggr/år.
Vill du prenumerera kontakta Lena Hedström, **lena.hedstrom@svenskakyrkan.se**

På centret arbetar:
Stiftsadjunkt Helene Egnell, tel 08-508 940 09, mobil 073-561 89 64, helene.egnell@svenskakyrkan.se
Stiftsadjunkt Birgitta Winberg, tel 08-508 940 19, mobil 070-567 08 26, birgitta.winberg@svenskakyrkan.se
Besöksadress: S:t Jacobs församlingshus, Västra Trädgårdsgatan 2A, 2tr. Postadress: Box 16345, 111 53 Stockholm.

www.centrumforreligionsdialog.se

Svenska kyrkan
STOCKHOLMS STIFT